

Uspjeh hlorisanja zavisi od:

- Vrste hlorogog preparata, radi različitog baktericidnog djelovanja.
- Bioloških osobina mikroorganizma- manje ili veće osjetljivosti na hlor.
- Homogenizacije i dužine kontakta hlorogog preparata sa vodom.
- Temperature, niže temperature usporavaju dezinfekciju.
- Meteoroloških prilika – sunčeva svjetlost ubrzava dezinfekciju i gubitak aktivnog hlora iz vode.
- pH vrijednosti vode, u baznoj sredini smanjuje se mikrobiocidnost hlora.
- Mutnoće vode, mutnoća smanjuje efikasnost hlorisanja, voda se predhodno mora profiltrirati.

Organske materije troše hlor, pa se doza hlora mora povećati.

Slika 3. Zamućenje vode vrijednosti od 5, 50 do 500 NTU.

zračunavanje potrebne količine hlorogog preparata za dezinfekciju bunara

$$\text{Formula } Q = V \times D / 10 \times A$$

Q (mg) - količina hlorogog preparata

$$V = r^2 \pi H$$
 H - zapremina bunara

D (mg/l) - hlorni broj

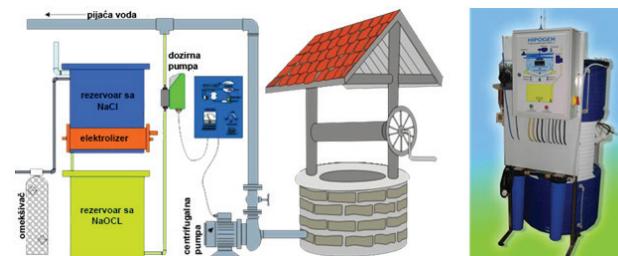
A (%) - % aktivnog hlora

r-poluprečnik bunara

H – visina vodenog stuba

Za redovnu dezinfekciju potrebno je 1mg aktivnog hlora/1 litar vode.

Kod hiperhlorinacije uzima se 5-10 mg aktivnog hlora/1 litar vode.

Slika 4. Automatizovani sistem dezinfekcije bunarske vode

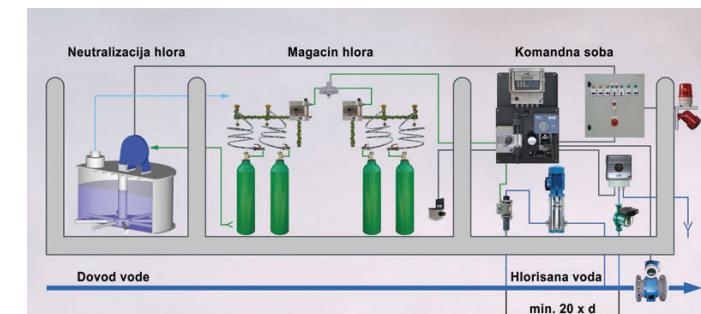

JU ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO
KANTONA SARAJEVO

MINISTARSTVO PROSTORNOG
UREĐENJA I ŽAŠTITE OKOLIŠA
KANTONA SARAJEVO

VRSTE SREDSTAVA I NAČIN DEZINFEKCIJE VODE ZA PIĆE

Slika 1. Šema automatskog procesa hlorisanja vode za piće

Vrste hlorisanja

- Probno hlorisanje, vrši se radi utvrđivanja potrebne doze hlora.
- Normalno hlorisanje vrši se sa 0,5 do 1,0 mg aktivnog hlora/1 litar vode.
- Hiperhlorisanje podrazumijeva korištenje 2-5-10 mg aktivnog hlora po 1 litru vode.
- Frakcionalo dvostruko hlorisanje vrši se prije i poslije filtracije.

Vrste hlornih preparata

Gasni hlor
Hlorni kreč
Hipohlorit (Na-hipohlorit, kaporit)
Hloramin
Kaporit
Žavelova voda

Dezinfekcija vode hlor gasom ili hiperhloritima je jednostavan, pouzdan, efikasan i jeftin postupak.

Hemiske metode dezinfekcije

- Ozonizacija
- Dezinfekcija srebrom-oligodinamsko djelovanje
- Hlorisanje
- Dezinfekcija jodom

Ozonizacija je primjenjiva je na sve sisteme vodosnabdijevanja uz obavezno hlorisanje nakon ozonizacije. Koristi se koncentracija od 0,4 mg/l ozona koji djeluje najmanje 5 minuta.

Za dezinfekciju vode srebrom potrebna je koncentracija srebra od 0,015 mg/l i kontaktno vrijeme od 15 minuta do 3 sata.

Optimalna koncentracija hlordioksida za dezinfekciju vode je 0,2 do 0,5 mg/l. Za 15 minuta djelovanja u vodi treba ostati 0,1mg/l rezidualnog hlordioksida.

Dezinfekcija jodom može se vršiti u vanrednim prilikama. Koristi se 2% otopina joda. Potrebne su 2 kapi/1 litar vode uz vrijeme kontakta od 20 minuta.

Dezinfekcija vode za piće podrazumijeva uništavanje patogenih i uslovno patogenih mikroorganizama.

Vrste dezinfekcije vode za piće

- Fizička
- Hemiska

Fizičke metode dezinfekcije

- Prokuhavanje
- Zračenje
- Korištenje filtera

Prokuhavanje se koristi kao brza metoda za male količine vode u vanrednim situacijama. Voda se zagrijava 30 minuta na 70°C ili kuha 10-15 minuta na 100°C.

Ozračivanjem vode UV zracima talasne dužine od 253,7 nm i dozom od 20-90 Mw sec./cm² voda se dezinfikuje u roku od 0,5 do 5 sekundi.

Slika 2. UV-postrojenje za dezinfekciju